

Φαμίλιες της Ξενιτιάς

Το λάιφ στάιλ της μοντέρνας Ξενιτιάς

Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες
εδώ στην κώχη τούτη την μικρή,
σ' όλην την γη την χάλασες.

Κ. Π. Καβάφης, Η Πόλις, 1910

ΤΟΥΑΓΤΟΥΣΤΟΥ ΚΟΡΤΩ

Και είμαστε κι εμείς που είτε δεν γνωρίσαμε αδέλφια, είτε αυτά που είχαμε, από λάθο και συγκυρίες ανάποδες δεν τα νιώσαμε ποτέ ως κοντινές υπάρξεις παρά το κοινό μας αίμα. Που οι πληγές του παρελθόντος, οι πίκρες, η αδιαφορία, η εγκατάλειψη ή και η απροκάλυπτη μικρότητα των τιτλούχων συγγενών μας άφησε ξεκρέμαστους και σαν Ξεριζωμένους, να πορευόμαστε ως ξένοι ανάμεσα σε ξένους που είχαν απαιτήσεις μα που ποτέ δεν άπλωσαν το χέρι παρήγορα σαν δεύτεροι γονείς – θείοι και θείες και ξαδέλφια, όλοι τους πλάσματα ανοίκεια, μακρινά, που μια ζωή απορούσαμε τι νόημα είχαν οι πρόγονοι που μοιραζόμασταν, και τα σπίτια όπου μεγάλωσαμε σχεδόν μαζί αλλά πάντοτε χώρια.

Και είμαστε κι εμείς που σπρωγμένοι σε Ξενιτιάς της καρδιάς και του κόσμου βρεθήκαμε μόνοι, να περιφέρουμε την ερημία μας σαν όστρακο του πόνου που δεν λέει να σπάσει, με την αγάπη των γονιών συρρικνωμένη σε βιαστικά τηλεφωνήματα και φευγαλέες στιγμές νοσταλγίας, και τους έρωτες, εφήμερους ή μη, σαν γάζες που πριν προλάβεινα θρέψει η πληγή μουλιάζουν απ' το αίμα κι αχροτεύονται.

Κι όπως ο κάθε άνθρωπος που υποφέρει, είτε λίγο είτε πολύ, νοιμίσαμε την επαχθή μας μοίρα μοναδική σαν σπάνια ασθένεια, και με την γκρίνια του παιδιού που πάντοτε ξυπνά στα πρώτα χόρια, γυρέφαμε καταφύγιο στη λήθη των Ξενύχτηδων, σε μπαρ καπνισμένα και κατάμεστα, αποζητώντας έστω μια φορά το σπασμωδικό μας βλέμμα να δεθεί μ' ενός άλλου ανθρώπου, και η ομορφιά που δεν τολμούσαμε όχι μονάχα να διεκδικήσουμε μα μήτε καν να υγώσουμε ένα βήμα να αντιληφθεί ως διά μαγείας τον καπνό και την ανάγκη μας, και να μας γιατρέψει μ' ένα χάδι.

Είχαμε συντροφιά συχνά τη μάρτυρα απελπισία, σαν ίσκιο αμετακίντιο στον τοίχο της γκαρσονιέρας, ή σαν λακκούβα απουσίας στο γυμνό στρώμα όπου κυλούσε η φτωχική μας ζωή, και η ολέθρια τούτη συναναστροφή μας έκανε πολλές φορές να φοβήθουμε πως η μοναξιά ήταν το αναπόδραστό μας πεπρωμένο, χρόνια

και χρόνια φτιαγμένα από ατέλειωτες μέρες και νύχτες-αιωνιότητες, όλα τους βυθισμένα σε μιαν ομίχλη τόσο πυκτή και πικρή, που όλα τα φιλιά του κόσμου δεν θα 'ταν ικανά να τη γλυκάνουν.

Και Σαφνικά, μέσα στην περιπλάνη που φάνταζε ήδη απέραντη σαν μια ζωή χαμένη, σκοντάψαμε πάνω σε ανθρώπους που απ' την πρώτη ματιά κάτι εντός μας σοφό κι αλάθητο αναγνώρισε ως πρόσωπα ανεξήγητα οικεία, χείλη που καρτερούσαν τα δίκα μας γλυκόλογα κι αστεία για να τσακίσουν, κι ώμους σκυφτούς πλασμένους θαρρείς ιδανικά για να χωρούν στην αγκαλιά μας.

Και με το πρόσταγμα της πεινασμένης ψυχής μας της ανάδελφης, απλώσαμε το χέρι με βιαστική, τυφλή εμπι-

στοσύνη, κι ενώσαμε τους κύκλους που διαγράφαμε μονάχοι με τις τροχιές των ουρανοκατέβατων φίλων, αφήνοντας τα κορμιά και τα σπίτια μας, τις νύχτες και τις μέρες μας, να ζευγαρώσουν δίχως χαλινό, με αμέτρητα μπυνύματα χαράς πως κάποιος νοιάζεται, με μεθύσια

τας και της αδελφοσύνης που δεν έμελλε να βαστήξει πολύ.

Κι ωστόσο, παρά τη φρέσκια τη λαβωματά απ' την απώλεια αυτών των φίλων, την πιο βαθιά από κάθε άλλη, συνεχίσαμε με την ίδια ή και με περισσότερη επιμονή να αναζητούμε τους δικούς μας ανθρώπους μεσά στο πλήθος. Κάποιοι υπήρχαμε τυχεροί – αν όχι ευλογημένοι – και φάξε-φάξε βρήκαμε σύντροφο και σύνευνο και συνοδοιπόρο στη ζωή, το πρώτο και σπουδαιότερο πρόσωπο της νέας μας φαμίλιας, που η αγάπη του και μόνο αρκεί για να πεισθεί η καρδιά πως δεν χαράμισε τα νιάτα της, κι ούτε της μέλλει να γεράσει και να σταφιδίσει κατάμοντας πικραμένη.

Κι όπως ο Ξενιτεμένος κι ανέστιος κουβαλά μαζί του παντού τα μπαγκάζια του, τα λιγοστά του υπάρχοντα, τα ταΐρια αυτά γέμισαν τα μικροσκοπικά μας σπίτια με πράγματα πολύτιμα κι αγαπημένα που μεταμόρφωσαν το θλιβερό, μοναστικό αχούρι σε νοικοκυρίο, πήγαν μαζί μας στο σούπερ μάρκετ κι επείτα μαγειρέψαμε, και λίγο-λίγο άρχισαν να εμφανίζουν και τις ανθρώπινες αποσκευές τους, φίλους δικούς τους παιδικούς κι εφηβικούς και των σπουδών, που ήρθαν και, σαν την απλούστερη εξίσωση (άλφα ίσον βήτα, βήτα ίσον γάμμα, άρα άλφα ίσον γάμμα) έγιναν εν μια νυκτί και δικοί μας φίλοι, με μόνο κίνητρό τους την αγάπη.

Κι πέρασαν τα χρόνια. Άνθρωποι ήρθαν κι άνθρωποι έφυγαν. Σχέσεις κράτησαν κι άλλες σκορπίσαν. Κορίτσια κι αγόρια ξέγνοιαστα απόχτησαν το ανεκτίμητο νοιάξιμο παιδιών, και μοιραία ξεμάκρυναν, καθώς ο κόσμος τους πλέον περιστρέφοταν γύρω απ' την ευτυχία ενός μικρού εαυτού που η αγάπη του ξεπερνά κάθε άλλη στον υπαρκτό κόσμο. Έρωτες έσπεσαν και ξαναφούντωσαν, μαζώδεις πύκνωσαν κι αραιώσαν, και να σου ο χρόνος πάντα να κυλά ασυγκράτητος, ώσπου βρεθήκαμε στο σήμερα, μια χούφτα άντρες και γυναίκες που, αν και τέκνα άλλων γονιών, εξακολουθούμε να αποκαλούμε ο ένας τον άλλον αδελφούλα κι αδελ-

φούλη μου, κι όταν βρισκόμαστε να μη κορταίνουμε τα φίλιά και το αγκάλιασμα και το άσκοπο, ιδονικό ξενύχτι στους καναπέδες και τις πολυθρόνες (εντόλικα παιδιά του πρώτου εκείνου στρώματος στο πάτωμα), έτσι που ξέρουμε πια ποιον αριθμό να σκηματίσουμε τις δύσκολες ώρες, όταν η δυστυχία κτυπά την πόρτα.

Κι τούτα τα εξ αίματος ψυχής αδέλφια, τα λατρευτά και ταλαιπωρα, τα κακοπαθημένα κι ανείκακα, γίνονται στο τέλος η φαμίλια μας, μια οικογένεια εξίσου πραγματική μ' αυτήν όπου κάποτε ανατείλαμε στον κόσμο. **Σ' εσάς** κλίνω την κεφαλή με ευγνωμοσύνη. Εσείς είστε, μ' όλη τη σημασία της λέξης, οι εκλεκτοί της καρδιάς μου.

ΚΙ ΟΠΩΣ Ο ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΣ ΚΙ ΑΝΕΣΤΙΟΣ ΚΟΥΒΑΛΑ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΥ ΤΑ ΜΠΑΓΚΑΖΙΑ ΤΟΥ, ΤΑ ΛΙΓΟΣΤΑ ΤΟΥ ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ, ΤΑ ΤΑΙΡΙΑ ΑΥΤΑ ΓΕΜΙΣΑΝ ΤΑ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΣΠΙΤΙΑ ΜΕ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΚΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΠΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΑΝ ΤΟ ΘΛΙΒΕΡΟ, ΜΟΝΑΣΤΙΚΟ ΑΧΟΥΡΙ ΣΕ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ, ΠΗΓΑΝ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΣΤΟ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΚΙ ΕΠΕΙΤΑ ΜΑΓΕΙΡΕΨΑΜΕ, ΚΑΙ ΛΙΓΟ-ΛΙΓΟ ΑΡΧΙΣΑΝ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ ΤΟΥΣ...

για το μοίρασμα του πόνου και τη μετάλλαξη του χωρισμού, του κακοτράχαλου βιοπορισμού, του κάθε βάσανου, σε υλικό άξιο γελοιοποίησης, κι ο σαρκασμός που στην πρότερη απομόνωσή μας πόναγε σαν δαγκωματιά, έγινε τώρα θείο δάρω – ένα τεράστιο καλαμπούρι η ζωή. **Κι φυσικά,** λίγο η πρεμούρα μας και λίγο οι αποστάσεις των ψυχών, πολλές φορές προδοθήκαμε απ' τους ιδιούς αυτούς φίλους, ή τους προδώσαμε κι εμείς, αντιγράφοντας ασυναισθήτως την εγκατάλειψη των αλλοτίνων μας «κοντινών ανθρώπων» – κι αυτή η προδοσία, αυτή η απόλεια, έτσουξε περισσότερο από κάθε άλλο τραύμα σαν έπεσε πάνω της άφθονο αλκοόλ να την ξεπλύνει μαζί με τα οδυνηρά υπολείμματα της εγγύτη-